

Throwing a Clay Jug

SBA-048

± 2 UUR + DROOGTIJD

Acht stappen van een kilo klei naar een kruik met tuit en oor. Centreren, opentrekken, vormen — draaien is de kunst van kracht die eruitziet als stilte.

ZELF DOEN

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

WERKKAART

Gedraaide Kruik

SBA-117

*Kennis die alleen
op een scherm bestaat,
is geleend.*

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

WERKKAART

Gedraaide Kruik

SBA-117

AANTEKENINGEN

Stone-Reed-Eye

agagtacttccggaagtaaagtaaacctaggg
cttccaaaaaacgcttcgccaactccgttcct
STOUTENBURGER.COM/VERIFY/

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

SBA-117

Throwing a Clay Jug

SBA-048

AANTEKENINGEN

Reed-Bow-Field

gtaggtgacccgtgtaattacgtcgccaggct
agagatataaacgcttaggatgcttgaatgcg
STOUTENBURGER.COM/VERIFY/

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

SBA-048

Gedraaide Kruik

SBA-118

Acht stappen, één kilo klei, twee rustige handen. De klei wijkt voor rust, niet voor kracht — ik lees met je mee.

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

WERKKAART

Gedraaide Kruik

SBA-119

MATERIALEN

- ☐ Draaiklei — ± 1,5 kg, chamotte-arm voor gladde wanden
- ☐ Sliep — kleipap uit je eigen afdraaisel, voor het aanzetten van het oor
- ☐ Een kom water — nooit verder dan een handbreedte weg

GEREEDSCHAP

- ☐ Draaischijf — trap-, hand- of elektrisch
- ☐ Afsnijdraad — twee knopen en een stuk vliegertouw
- ☐ Rib of werkspaan — hout of rubber, voor wand en bodem
- ☐ Draainaald — voor de rand en het meten van de bodemdikte
- ☐ Spons op een stok — water uit de bodem halen

VEILIGHEID

- ☐ Kleistof — Droge klei is silicastof; dat geeft blijvende longschade. Werk nat, dweil in plaats van vegen, en draag een masker bij het schuren van droge stukken.
- ☐ Draaiende schijf — Haren, sjaals en mouwen blijven uit de buurt van een draaiende as. Ook een trapschijf heeft genoeg moment om een vinger te klemmen.
- ☐ Ovenwarmte — Een oven van 950 graden opent zich niet voor nieuwsgierigheid. Laden en lossen doet de ovenmeester; koud is pas koud na een dag.
- ☐ Rug en polsen — Draaien is uren voorovergebogen kracht zetten. Schijf op hoogte, pauzes nemen, en de polsen warm houden — natte klei koelt handen sneller af dan je merkt.

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

WERKKAART

Gedraaide Kruik

SBA-119

AANTEKENINGEN

Plum-Drum-Fist

agcaatattcgcccatgtgctaccgtcctcta
cgagcgttaaacgcttcgccaactccgttcga
STOUTENBURGER.COM/VERIFY/

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

SBA-119

Gedraaide Kruik

SBA-118

AANTEKENINGEN

Birch-Marsh-Trout

ctatactaatactctatgaacagtctcccaacc
gcgttttaaaacgcttcgccaactccgttcct
STOUTENBURGER.COM/VERIFY/

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

SBA-118

Gedraaide Kruik

SBA-120

STAP 1

Verkneed de klei

Kneed de klei op een droge plank in een rollende beweging — ramskop-kneden — tot een doorgesneden bal geen enkele luchtbel meer toont. Vorm hem tot een strakke bol.

WAAROM

Elke luchtbel is een bom met een lont van weken: op de schijf gooit hij de wand uit balans, en overleeft hij tot in de oven, dan zet de opgesloten lucht uit en scheurt de scherf. Kneden is geen mengen maar persen — dezelfde beweging, honderd keer.

LET OP

Snijd de bal halverwege door met de draad en kijk écht — bellen zitten altijd in het midden.

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

WERKKAART

Gedraaide Kruik

SBA-121

STAP 2

Centreer de bol

Kwak de bol zo goed mogelijk midden op de natte schijf. Nat je handen, zet je ellebogen op je bovenbenen, en duw de draaiende klei met de muis van de ene hand opzij en de andere erbovenop — tot hij stil lijkt te staan onder je handen.

WAAROM

Alles wat volgt, erft van dit moment: een kruik uit het midden wordt een wand die overal een andere dikte heeft en een rand die golft. De ellebogen op de benen zijn het geheim — niet je armen houden de klei stil, je hele lichaam. De klei wijkt voor rust, niet voor kracht.

ALS HET MISGAAT

- ☐ Klei blijft wiebelen — meestal te droge handen of zwevende ellebogen. Meer water, ellebogen vast, en druk rustig opbouwen en rustig loslaten.

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

WERKKAART

Gedraaide Kruik

SBA-121

AANTEKENINGEN

Hawk·Red·Key

accaaggatcatataaaggatgataacggcgg
ccaaacttaaagccttcgccaactccgttcga
STOUTENBURGER.COM/VERIFY/

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

SBA-121

Gedraaide Kruik

SBA-120

AANTEKENINGEN

Ridge·Oak·Green

cgaatagaggaggcaagcccggaagacatat
acagttcaaaacgcttcgccaactccgttcga
STOUTENBURGER.COM/VERIFY/

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

SBA-120

Gedraaide Kruik

SBA-122

STAP 3

Steek open en leg de bodem

Vind draaiend het midden met de duim en zak recht naar beneden tot er een centimeter bodem overblijft — prik met de naald om te meten. Trek dan de opening wijd door de duimen naar buiten te bewegen, en druk de bodem vlak met de vingertoppen of de rib.

WAAROM

De centimeter bodem is straks precies genoeg om af te draaien zonder erdoorheen te vallen. De bodem nu al aandrukken is geen vormwerk maar voorzorg: het perst de kleideeltjes aaneen, en een geperste bodem scheurt niet in het drogen.

LET OP

Recht zakken, niet boren — een duim die slingert, maakt de opening meteen excentrisch.

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

WERKKAART

Gedraaide Kruik

SBA-123

STAP 4

Trek de wand op

Zet de knokkel of vingertoppen van de buitenhand ónder tegen de wand, de binnenhand er precies tegenover, en trek beide samen langzaam omhoog. Drie halen: van dik en laag naar dun en hoog. Eindig elke haal zachtjes — abrupt loslaten slaat de wand uit het lood.

WAAROM

De klei stroomt tussen je vingers omhoog omdat er nergens anders ruimte is — binnen- en buitenhand vormen samen een spleet die smaller is dan de wand dik. Drie rustige halen doen wat één gulzige niet kan: de wand gelijkmatig dun maken zónder hem te vermoeien.

ALS HET MISGAAT

- ☐ Wand wordt slap en wiebelig — de klei is moe of te nat. Stop, spons het water uit de bodem, en laat de kruik een kwartier rusten voor de laatste haal.
- ☐ Rand golft — snijd hem draaiend recht: naald erin op vaste hoogte, en til het losse ringetje weg.

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

WERKKAART

Gedraaide Kruik

SBA-123

AANTEKENINGEN

Fog·Key·Fist

ggggatattggacattgattgcattgctatca
gtccggagaaaacgttcgccaactccgttcga
STOUTENBURGER.COM/VERIFY/

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

SBA-123

Gedraaide Kruik

SBA-122

AANTEKENINGEN

Fog·Ridge·Shore

gggcgatgaaagttgcgcggataaagagaact
tgatcacaaaacgttcgccaactccgttcga
STOUTENBURGER.COM/VERIFY/

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

SBA-122

Gedraaide Kruik

SBA-124

STAP 5

Vorm buik en hals

Duw voor de buik van binnenuit — buitenhand steunt, binnenhand duwt.

Voor de hals: leg beide handen om de bovenste centimeters en knijp draaiend zachtjes naar binnen, in twee, drie keer. Zet de rand af met de rib tot een gladde lip.

WAAROM

Een kruik is een buik met een keel: breed waar hij dragen moet, nauw waar hij schenken moet. Insnoeren verdikt de wand — de omtrek wordt kleiner, de klei moet ergens heen — dus de hals kan tegen een stootje; precies goed, want daar pakt iedereen hem.

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

WERKKAART

Gedraaide Kruik

SBA-125

STAP 6

Trek de tuit

Zet duim en wijsvinger van de ene hand als een V op de rand, en strijk met een natte vinger van de andere hand het stukje rand ertussen naar buiten en iets naar beneden — drie tedere streken, niet meer.

WAAROM

De tuit is gestold gieten: het water volgt straks exact de curve die je vinger nu maakt. Te veel strijken maakt de lip dun en scherp — en een scherpe lip druipt na. De onderlip van de tuit iets laten overhangen is het verschil tussen schenken en morsen.

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

WERKKAART

Gedraaide Kruik

SBA-125

AANTEKENINGEN

Birch·Nail·Eye

ctaactcttaactaagggagtctcggtagtca
tcaaactaaaacgcttcgccaactccgttcga
STOUTENBURGER.COM/VERIFY/

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

SBA-125

Gedraaide Kruik

SBA-124

AANTEKENINGEN

Comb·Blade·Fog

cgtgctggggtacaacatgggtgacgttcctc
tgagactcaaacgcttcgccaactccgttcga
STOUTENBURGER.COM/VERIFY/

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

SBA-124

Gedraaide KruiK

SBA - 126

STAP 7

Draai af en zet het oor

Laat de kruiK leerhard worden — koel en snijdbaar als kaas, een dag onder losse folie. Zet hem omgekeerd terug op de schijf, centreer, en draai de bodem tot een voetring. Rol dan een pil klei, trek hem tussen natte vingers uit tot een band, en zet hem als oor: beide uiteinden op ingekraste, gesliepte vlekken, stevig aangedrukt.

WAAROM

Leerhard is het tweede, stille draaimoment: nu snijdt de klei in linten en toont de kruiK zijn echte gewicht. Het inkrassen en sliepen bij het oor is een handdruk tussen twee droogtes — gladde leerharde klei plakt niet uit zichzelf, en een oor dat alleen plakte, laat in de oven los.

LET OP

Oor en kruiK moeten even vochtig zijn — een natter oor krimpt harder en scheurt zichzelf los.

ALS HET MISGAAT

- Door de bodem gedraaid — tik-test vergeten: een dunne bodem klinkt hol. Deze kruiK wordt een bloempot; volgende keer de naaldprik van stap 3 vertrouwen.
- Oor scheurt bij de aanzet tijdens het drogen — te snel gedroogd. Aanzetten opnieuw met sliep zolang alles leerhard is; daarna de hele kruiK trager drogen onder folie.

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

WERKKAART

Gedraaide KruiK

SBA - 127

STAP 8

Droog langzaam en bak

Droog de kruiK minstens een week onder losse plastic folie, oor naar boven, weg van zon en verwarming — tot hij overal licht van kleur en kamerdroog is. Laat hem dan biscuit bakken rond 950 °C, in een gedeelde ovengang bij een werkplaats in de buurt.

WAAROM

Klei krimpt als hij droogt, en dunne delen krimpen eerst: een oor dat voorloopt op de romp, trekt zichzelf kapot. De folie dwingt iedereen tot hetzelfde tempo. En 'kamerdroog' is nog steeds vol chemisch water — de oven onder de 600 graden is in feite de laatste, hete droogfase; haast dáár betekent scherven.

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

WERKKAART

Gedraaide Kruik

SBA-127

AANTEKENINGEN

Shore-Fig-Copper

tgattagtctccgcacgccggtcccatctccg
acggagataaacgcttcgccaactccgttcga
STOUTENBURGER.COM/VERIFY/

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

SBA-127

Gedraaide Kruik

SBA-126

AANTEKENINGEN

Mead-Bread-Wolf

ggctgcaaaccggaagtgagccgcctgtccg
aagggtccaaaacgcttcgccaactccgttcga
STOUTENBURGER.COM/VERIFY/

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

SBA-126

Gedraaide Kruik

SBA-128

RESULTAAT

Een gedraaide kruik van ± 1 liter met gladde tuit en aangezet oor — leerhard afgedraaid, gedroogd en klaar voor de oven.

CONTROLE

- ☐ Wanddikte — Zacht knijpen rond de buik: overal dezelfde lichte meegaandheid, nergens een dunne plek.
- ☐ Stabiel — De kruik staat stil op een vlakke plank en draait niet op zijn voetring.
- ☐ Schenkttest — Na het bakken: een volle kruik schenkt in een boog en stopt zonder nadruppelen langs de buik.
- ☐ Klanktest — Een gebakken kruik zingt kort en helder bij een tik met de knokkel; een doffe ploff verraaft een scheur.

ALS HET MISGAAT

- ☐ Scheur in de bodem — Bodem niet aangedrukt of te nat gebleven. Voor deze kruik te laat; volgende keer stap 3 serieus nemen en de spons gebruiken.
- ☐ Kruik uit het midden — Ergens tussen stap 2 en 4 ging het centrum verloren. Kleine afwijking: bijsnijden bij leerhard. Grote: klei verkneeden en opnieuw — klei is herbruikbaar tot hij gebakken is.
- ☐ Barst na het bakken — Luchtbel of te snel gestookt. Controleer de scherfrand: glazig rond een holte betekent luchtbel (stap 1), haarscheuren overal betekent te snelle oven.
- ☐ Oor zit scheef — Los te weken is niet meer mogelijk na het drogen. Accepteren of afbreken en de littekens wegwerken — een kruik zonder oor is een vaas.

Gedraaide Kruik

SBA-128

AANTEKENINGEN

Wren•Gold•Brook

tccctccacgctcattatgttcgtatttagga
gtaacgcgaaacgcttcgccaactccgttcga

[STOUTENBURGER.COM/VERIFY/](https://stoutenburger.com/verify/)

EDITION 1

STOUTENBURGER ALMANAC

SBA-128